

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ
INTERNET:

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17
<http://www.cbos.pl>

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/141/99

PREFERENCJE PARTYJNE WE WRZEŚNIU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, WRZESIEŃ '99

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Na scenie politycznej koniec wakacji upłynął pod znakiem rolniczych protestów. W kilku miejscach kraju rolnicy domagający się interwencyjnego skupu zbóż blokowali drogi, co jednak spotkało się ze zdecydowaną postawą władz i protestujący byli usuwani siłą. Po jednej z interwencji doszło do prawdziwej bitwy, podczas której wielu policjantów zostało rannych. Wydarzenia te dały asumpt do wysuwanych przez opozycję oskarżeń rządu o nieumiejętność rozwiązywania problemów rolnictwa, a generalnie o doprowadzenie do złej sytuacji w kraju. Poza rolnikami także najliczniejsze związki zawodowe górników oraz nauczycieli zgłaszały swoje zastrzeżenia do pracy ministrów. Związek Zawodowy Pielęgniarek i Położnych podjął decyzję o wznowieniu zawieszony kilka miesięcy wcześniej akcji protestacyjnej.

Na początku września najważniejszym wydarzeniem politycznym była dymisja wicepremiera i szefa MSWiA Janusza Tomaszewskiego. Można sądzić, że sama sprawa i sposób rozwiązania problemu związanego z uruchomieniem procedury lustracyjnej wobec jednego z ważniejszych członków rządu raczej nie poprawiły społecznego wizerunku obecnego gabinetu i ugrupowań rządzących.

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się we wrześniu, udział w nich wzięłoby - według własnych deklaracji¹ - 61% ankietowanych, a więc tyle samo co przed miesiącem. Wrzesień nie przyniósł też większych zmian w poparciu dla poszczególnych ugrupowań.

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (112), 8-14 września ‘99, reprezentatywna próba losowo-adresowa dorosłych mieszkańców Polski (N=1123).

**POPARCIE DLA PARTII I UGRUPOWAŃ POLITYCZNYCH WŚRÓD OSÓB DEKLARUJĄCYCH UDZIAŁ
W POTENCJALNYCH WYBORACH PARLAMENTARNYCH**

Partie i ugrupowania polityczne	'98					'99									
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV ⁽¹⁾	IV ⁽²⁾	V	VI	VII	VIII	IX
	w procentach														
SLD	22	28	29	30	28	27	29	28	28	29	30	31	33	34	33
AWS	25	23	38	28	29	28	22	22	23	23	22	24	20	16	17
UW	13	12	7	12	12	11	15	9	7	8	10	9	7	9	10
PSL	10	8	8	8	9	9	11	9	11	10	8	9	8	11	8
UP	6	8	4	3	6	7	7	5	3	5	4	6	4	5	6
KPEiR	-	-	-	-	-	3	2	3	2	4	2	2	2	2	2
ROP	4	4	2	3	3	2	3	4	3	4	3	3	3	2	2
UPR	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	2	1	2	1	2
ZZR „Samoobrona”	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2	2	2	1	1	2
ChD III RP	-	-	-	-	-	1	1	1	2	1	2	2	2	2	1
KPEiR RP	-	-	-	-	-	2	1	1	1	2	2	1	1	2	1
PLD	-	-	-	-	-	-	-	1	0	0	1	1	0	1	1
Inna partia	5	3	4	5	3	3	2	3	1	1	1	1	3	2	2
Trudno powiedzieć	14	13	7	11	9	8	8	11	15	10	12	9	14	13	13
N	618	736	678	657	620	650	635	601	610	605	629	658	629	632	685

Wśród potencjalnych wyborców największym poparciem cieszy się SLD. Zamiar oddania głosu na tę partię deklaruje, podobnie jak w lipcu i sierpniu, jedna trzecia (33%) ankietowanych wybierających się do urn. Wrzesień jest zatem kolejnym miesiącem utrzymywania się wysokich - najwyższych z dotychczasowych - notowań tego ugrupowania.

Od sierpnia nie zmieniła się także skala poparcia dla drugiego z głównych ugrupowań sceny politycznej - AWS. Po odnotowanym w dwóch poprzednich miesiącach głębokim spadku notowań, poparcie dla AWS wciąż utrzymuje się na bardzo niskim poziomie - zamiar oddania głosu na tę formację deklaruje obecnie tylko 17% ankietowanych. W stosunku do sytuacji sprzed wakacji AWS utraciła blisko jedną trzecią swoich ówczesnych zwolenników. Drugi miesiąc z rzędu poparcie dla AWS jest najniższe z zarejestrowanych przez nas w sondażach, natomiast dystans dzielący to ugrupowanie od głównego rywala - SLD jest większy niż kiedykolwiek.

W porównaniu z sierpniem nie uległy zmianie także notowania drugiego z koalicjantów - Unii Wolności. Poparcie dla niej deklaruje obecnie co dziesiąty potencjalny wyborca (10%). W odróżnieniu od AWS, obecne notowania partii Leszka Balcerowicza nie odbiegają znacząco od przeciętnych, uzyskiwanych przez Unię w tym roku.

Nieco mniejszym poparciem niż przed miesiącem cieszy się obecnie PSL. Po zarejestrowanym w sierpniu niewielkim wzroście liczby zwolenników, poparcie dla tej partii powróciło do poziomu z poprzednich miesięcy - obecnie zamiar oddania głosu na PSL deklaruje 8% ankietowanych.

Listę ugrupowań, które miałyby dziś szansę na wejście do parlamentu, zamyka w tym miesiącu Unia Pracy, za którą opowiada się 6% potencjalnych wyborców. W dalszym ciągu niewielkie szanse na wejście do parlamentu mają natomiast pozostałe ugrupowania uwzględnione w naszym badaniu. Poparcie dla ROP, UPR, KPEiR oraz „Samoobrony” deklaruje 2% ankietowanych. Na jeszcze mniej głosów mogłyby liczyć ChD III RP, KPEiR RP oraz PLD (1%).

Opracowała
Agnieszka CYBULSKA